



ကညီဂွံဝိခွဲးယာ်ကရူာ်

မၤနီၣ်မၤယါတၢ်မၤဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးပုၤဂွံဝိခွဲးယာ်လၢကီၢ်ပယီၤခိခိၣ်န့ၣ်သီပုၤ

လံာ်ဘိးဘၣ်ရၤလီၤလၢဟီၣ်ခိခိၣ်ဒိဖျါတၢ်ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤပုၤလၢအတူၢ်ဘၣ်တၢ်မၤဆါပယွဲအမုၢ်န့ၣ်

လၢယုၤ ၂၆ သီ, ၂၀၂၄ နံၣ်

လၢဟီၣ်ခိခိၣ်ဒိဖျါတၢ်ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤပုၤလၢအတူၢ်ဘၣ်တၢ်မၤဆါပယွဲအမုၢ်န့ၣ်အံၤ ကညီဂွံဝိခွဲးယာ်ကရူာ် (KHRG) ဃုထီၣ်ဝဲလၢ ပုၤတဂၤစ့ၣ်စ့ၣ် ဒီးပုၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါသ့ၣ်တဖၣ်ခဲလၢာ် လၢကဟံၣ်ဖျါထီၣ်အသးလၢတၢ်သးတဖျါဃီအပူၤ ဒီး ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤသကိး ပုၤလၢအတူၢ်ဘၣ်ဝဲ တၢ်မၤဆါပယွဲ လၢဟီၣ်ခိခိၣ်ဒိဘၣ်ညါန့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်သးတဖျါဃီအပူၤ, ပမၤသကိးတၢ်သ့ဝဲ ဒီဖျါတၢ်ဟ့ၣ်အါထီၣ် တၢ်သ့ၣ်ညါဘၣ်ဃး လၢကီၢ်ပယီၤမုၢ်ထီၣ် ကလံၤထံးအပူၤ တၢ်အိၣ်သးဘၣ်ထွဲဒီးပုၤလၢအတူၢ်ဘၣ် တၢ်မၤဆါပယွဲသ့ၣ်တဖၣ် အတၢ်တူၢ်ဘၣ်ဒီး အတၢ်လဲၤခိဖျါသ့ဝဲ, ဒ်န့ၣ်အသိး ပဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤ အဝဲသ့ၣ်လၢတၢ်ကူၤစါယါဘျါသးအဂီၢ် ဒီးမၤသကိးတၢ် လၢခါဆူမဲာ်ညါအဂီၢ် ဒ်သိးတၢ်ဘၣ်ပျံၤ ဘၣ်ဖုးဝဲ တၢ်မၤဆါပယွဲ ဒီးတၢ်ဖီၣ်ဒုးဃာ်ဆူၣ်တၢ် သုတအိၣ်လၢတဂ့ၤအဂီၢ်သ့ဝဲန့ၣ်လီၤ.

စးထီၣ်လၢပယီၤသးမိၤစိရီၤဟံးန့ၣ်တၢ်စိတၢ်ကမီၤလၢ ၂၀၂၁ နံၣ်လံၤလံၤန့ၣ် သးဖီၣ်စုကဝဲၤသ့ၣ်တဖၣ် အတၢ်မၤပယွဲဝဲဒုဖိသဝီဖိသ့ၣ်တဖၣ်အခွဲးအယာ် ဟဲနးထီၣ်ဝဲန့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်မၤပယွဲသ့ၣ်တဖၣ်အံၤအကျါန့ၣ်, တၢ်ကဲထီၣ်သး ဒ်အမုၢ်တၢ်မၤဆါပယွဲထံးကီၢ်ဖိကမုၢ်သ့ၣ်တဖၣ် ဟဲအါထီၣ်ဝဲဒိၣ်ဒိၣ်မုၢ်န့ၣ်လီၤ. ထဲ ၂၀၂၃ နံၣ်အပူၤန့ၣ် တၢ်တီၣ်ဖျါထီၣ်ဝဲ တၢ်ကဲထီၣ်သးဘၣ်ထွဲဒီးတၢ်မၤဆါပယွဲဒုဖိသဝီဖိ ဆူ KHRG အအိၣ် အိၣ်ဝဲ ၃၃ ခါ, ပုၤလၢအတူၢ်ဘၣ်တၢ်အိၣ်ဝဲအစ့ၤကတၢ် ၃၇ ဂၤ ဒီးပုၤလၢအမၤကမၢ်တၢ်အိၣ် သ့ၣ်မုၢ်ဝဲပယီၤသးမိၤ စိရီၤအသး န့ၣ်လီၤ. ပယီၤသးမိၤစိရီၤအံၤ သ့ဝဲတၢ်မၤဆါပယွဲနီၣ်ခိကွၢ်ဂီၤ ဒီးသးတၢ်တူၢ်ဘၣ် ဒ်ဒုးယၤစုကဝဲၤတခါအသိး ဒီးတၢ် အံၤမၤဘၣ်ဒိဝဲပုၤဟီၣ်ခိခိၣ်ဖိခွဲးယာ် လၢအဘၣ်တၢ်ပာ်ပနီၣ်အီၤလၢဟီၣ်ခိခိၣ်ဒိဘၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်မၤဆါပယွဲလၢအအိၣ်ဒီး အကျါအကျဲလီၤတၢ်လီၤဆဲးအံၤ မၤဘၣ်ဒိဝဲဒုဖိသဝီဖိသ့ၣ်တဖၣ်အတၢ်အိၣ်မူ, တၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၢ, တၢ်လုၢ်အိၣ်နီၣ်ခိသးသမူ ဒီးဒုးကဲထီၣ်ဝဲသဝီဖိတၢ်ဘၣ်ဒိဘၣ်ထံး ဒီးသးအတၢ်ပျံၤသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်မၤဆါပယွဲ န့ၣ်မုၢ်ဝဲတၢ်မၤကမၢ်ကွီၢ်မ့ၣ် လၢဟီၣ်ခိခိၣ်ဒိဘၣ်သဲးစးတၢ်ဘျါအဖီလၢန့ၣ်လီၤ. ဘီမုၢ်စၢၤဖျါကရၤအလံာ်ဃံးဃာ်ထီၣ်ဒါ တၢ်မၤဆါပယွဲ (UNCAT) ပာ်ပနီၣ်ဝဲဒၣ်လၢ တၢ်မၤဆါပယွဲန့ၣ် မုၢ်ဝဲ တၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤတမံၤဂ့ၤတမံၤဂ့ၤ လၢအမၤဆူးမၤဆါဒီးဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်တူၢ်ဘၣ်လၢနီၣ်ခိမုၢ်ဂ့ၤနီၣ်သးမုၢ်ဂ့ၤ ဒီးလၢအဘၣ်တၢ်မၤအီၤအိၣ်ဒီးတၢ်ပညိၣ် ဒ်သိးတၢ် ကမၤန့ၢ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျါ, ဒ်သိးတၢ်ကဟ့ၣ်ဝဲပုၤတဂၤအတၢ်ကမၢ်ခိဖျါတၢ်လၢအမၤတ့ၢ်ဝဲ မ့တမ့ၢ် တၢ်ဆိကမိၣ် လၢအမၤတ့ၢ်ဝဲအဖီခိၣ်, ဒ်သိးတၢ်ကမၤပျံၤမၤဖုးတၢ်ဒီး ကွဲးန့ၣ်လဲၤန့ၣ်တၢ် မ့တမ့ၢ် ခိဖျါတၢ်ထံၣ်ဆံးကွၢ်တလီၤတၢ် အဃိန့ၣ် မုၢ်ဝဲ တၢ်မၤဆါပယွဲတၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဟ့ၣ်ဝဲတၢ်ဒိသဒါ လၢတၢ်ထီၣ်ဒါဝဲတၢ်မၤဆါပယွဲဒီး တၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤလၢ အမၤခိၣ်ဖိမဲာ်ဆုးတၢ် ဒီးဒုးလီၤသူးသ့ၣ်လၢကပီၤန့ၣ် မုၢ်ဝဲပုၤဟီၣ်ခိခိၣ်ဖိခွဲးယာ်လၢ အမၤစၢၤဆိၣ်ထွဲ ပုၤတဂၤစ့ၣ်စ့ၣ် အတၢ်ဒိသဒါလီၤအသူးသ့ၣ်လၢကပီၤအခွဲးအယာ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်မၤဆါပယွဲတၢ်န့ၣ် မုၢ်တၢ်မၤကမၢ်ဝဲ သဲးစးတၢ်ဘျါ အဆၢဖိ (၃) လၢအအိၣ်လၢ Geneva အလံာ်ဃံးဃာ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်မၤဆါပယွဲလၢ အကဲထီၣ်အသးလၢ ကညီကီၢ်စဲာ်အပူၤန့ၣ် အပတီၢ်တုၤသိးဝဲဒီး တၢ်မၤကမၢ် ဒုးယၤကွီၢ်မ့ၣ်န့ၣ်လီၤ. လၢန့ၣ်အမဲာ်ညါ ခိဖျါတၢ်မၤအီၤအိၣ်ဒီး အကျါအကျဲလီၤတၢ်လီၤဆဲး ဒီးကဲထီၣ်အသးလၢ တၢ်လီၤသကုၤဆးဒးအဃိ မုၢ်စ့ၢ်ကီးတၢ်မၤကမၢ်ကွီၢ်မ့ၣ်ထီၣ်ဒါ ပုၤဟီၣ်ခိခိၣ်ဖိန့ၣ်ဆၢၣ် ဒ်တၢ်ပာ်ပနီၣ်အီၤလၢဟီၣ်ခိခိၣ်ဒိဘၣ် ကွီၢ်မ့ၣ်အကွီၢ်ဘျါ ရိမ်အလံာ်ဃံးဃာ်(Rome Statue) အပူၤ အသိးန့ၣ်လီၤ.

ပယီသုးမိစိရိအသုးသုးတဖု ဖိန်နုဆုန်ဒုဖိသဝီဖိသုးတဖု ခီးဒုးဃာဝဲ ဒ်သိးကမၤနုတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိသုးတဖု မ့ တမ့ၢ် ဒ်သိးကမၤဆုန်သဝီဖိသုးတဖု လၢကအၢ်လီၤတဲဖျါထီၣ်ဝဲ တၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤလၢလီၤကဝီၤသုး ဖိန်စုက ဝဲၤပၢ်ဆၢတၢ် သုးတဖုမၤဝဲ, လီၤဆီဒုးဖဲလၢတၢ်လဲၤခးအဝဲသုး မ့တမ့ၢ် ဖဲလၢတၢ်ခးလိာ်သး ကဲထီၣ်ဝဲအလီၤခဲနုနုလီၤ. ညီနုနု ဖဲ လၢတၢ်ဖိန်ဒုးဃာနုဆုန် သဝီဖိသုးတဖုအခါ အဝဲသုးတခါဒီးနုဘုတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်လၢ ကထီၣ်ဘျီတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိလၢ ကွီၢ်ဘျီပုၤမ့ၢ်ဂ့ၢ် ကပာ်ဖျါထီၣ်တၢ်အုၣ်သးလၢ အမၤစၢၤအဝဲသုးမ့ၢ်ဂ့ၢ်နုနုဘု. ပယီသုးမိစိရိအသုးသုးတဖု သုဝဲ နီၢ်ခိတၢ်စုဆုန်ခိတကး ဒီးတၢ်မၤဆါပယွဲနုစိတၢ် သုးတဖု ဒ်သိးကစံၣ်ညီၣ်ဝဲဒုဖိသဝီဖိ လၢအဝဲသုးပာ်ကမၤဝဲလၢ အဆီၣ်ထွဲမၤစၢၤ မ့တမ့ၢ် မၤသကိးတၢ်ဒီးလီၤကဝီၤ သုးဖိန်စုကဝဲၤ ပၢ်ဆၢတၢ်သုးတဖုနုနုလီၤ. ပယီသုးမိစိရိအသုးဒီး သုးဖိန်စုကဝဲၤအဂၤလၢ အမၤသကိးတၢ်ဒီး အဝဲသုးတဖု သုဝဲတၢ်မၤဆါပယွဲလၢ ဒုဖိသဝီဖိသုးတဖုအဖီခိၣ် ဒ်သိးက မၤပျဲမၤဖုး ဒုဖိသဝီဖိသုးတဖု ဒီးဒ်သိးကပာ်ဖျါဝဲဒုဒ်လၢ အဝဲသုးနုနုမ့ၢ်ပုၤလၢအအိၣ်ဒီးစိကမိၤ တုၤဒုၣ်လဲၣ်လၢ အဝဲ သုးမ့ၢ် မၤကမၤတၢ်ဘုဆုန် ပုၤဖျဲးလၢ တၢ်ဟ့ၣ်တၢ်စံၣ်ညီၣ်သုဝဲနုနုလီၤ. ပယီသုးမိစိရိအသုး သုနုစိတၢ်စိ တၢ်ကမိၤ လၢ ကမၤအမၤသီ ထံဖိကီၢ်ဖိကမ့ၢ်နုနုလီၤ. အဝဲသုးအသုးသုးတဖု ဖိန်နုဆုန်စ့ၢ်ကီး သဝီဖိသုးတဖု ဒ်သိးကသုဝဲ ဒ်ပုၤဒီသဒၢတၢ်ဖိ မ့တမ့ၢ် ပုၤဝဲတၢ်ဖိ ဒီးဟးပိာ်အဝဲသုးအသုးအခဲ ဖဲလၢအဝဲသုးလဲၤဆူ လီၤကဝီၤလၢ တၢ်သဘံၣ်သဘုၣ် ကဲထီၣ်အလီၤ အခါနုနုလီၤ. တၢ်ဖိန်ဆုန်သဝီဖိသုးတဖုဝဲၤ တၢ်သုအဝဲသုးဒ်အံၤနုနု မ့ၢ်စ့ၢ်ကီးတၢ်မၤဆါပယွဲ ခိဖျါသဝီဖိ သုးတဖု တၢ်မၤဆုန်အဝဲသုးလၢ ကဝဲတၢ်ဃာတၢ်စုၣ် ဒီးလဲၤဆူလီၤကဝီၤလၢ တၢ်ဒုးကဲထီၣ်ဒီး မ့ၢ်ပိာ်အိၣ်အါအလီၤအယိ နုနုလီၤ. တကးဒ်ဘုအမဲာ်ညါ, သဝီဖိလၢဘုတၢ်သုအိၣ်ဒ် တၢ်ဒီသဒၢအသိးသုးတဖု ဘုတၢ်တဲနုစိအိၣ် ဒီးမၤဆါပ ယွဲစ့ၢ်ကီး အနီၢ်ခိကွၢ်ဂီၤ ဖဲလၢတၢ်ဖိန်ဃာ အဝဲသုးအဆၢကတီၢ်နုနုလီၤ. ထဲ ၂၀၂၃ နံၣ်ဒီၤအပူၤနုနု KHRG မၤနီၣ်မၤဃါဝဲ တၢ်ကဲထီၣ်သးဒ်အမ့ၢ် တၢ်သုသဝီဖိဒ်ပုၤဒီသဒၢတၢ်ဖိ ဒီးပုၤဝဲတၢ်ဖိ အိၣ် ဝဲ ၁၃ ဘျီ ဒီးသဝီဖိလၢ အတူၢ်ဘုတၢ်ခဲလၢာ် အိၣ် ဝဲအစ့ၤကတၢ် ၉၇ ဂၤနုနုလီၤ.

ပုၤလၢအတူၢ်ဘုဝဲတၢ်မၤဆါပယွဲနုနုတမ့ၢ်ထဲပုၤလၢတၢ်မၤဆါပယွဲအိၣ်အနီၢ်ကစၢ်သုးတဖုဘု. ဟံၣ်ဖိဃီဖိ သုးတဖု ဒီးပုၤတဝၢဒီတဖုညါ ဘုတၢ်လဲၤခိဖျါတူၢ်ဘုစ့ၢ်ကီးတၢ် ဖဲလၢပုၤလၢအအဲၣ်ဝဲသုးတဖု တူၢ်ဘုဝဲ တၢ်မၤဆုးမၤဆါ နးနး ကျဲၤကျဲၤ, သးတၢ်ဆိကမိၣ်တဘုလီၤဘုစးဖးယံာ်ဖးထၢ, ဒီးနီၢ်ခိကွၢ်ဂီၤတၢ်ဘုဒ်ဘုထံးလၢ အဒုးကဲထီၣ်က့ၤ တၢ်ကီ တၢ်ခဲလၢအဝဲသုးကဆၢထၢလၢအနီၢ်ကစၢ်အခိၣ်အခါနုနုလီၤ. တၢ်ဘုပျဲၤဘုဖုးဝဲ တၢ်ဖိန်ဆုန်ဒုးဃာတၢ်ဒီး တၢ်မၤဆါ ပယွဲနုနု မၤဟးဂီၤဝဲ ပုၤတဝၢအတၢ်ရူၤလိာ်မုာ်လိာ်, မၤလီၤစ့ၤတၢ်နုနုလိာ်သး, ဒီးဒုးအါထီၣ်ဝဲ တၢ်ဘုတၢ်ဘၢ အတၢ်ဂ့ၢ် ကီသုးတဖုနုနုလီၤ. သးအတၢ်တူၢ်ဘုလၢ အဟဲကဲထီၣ်အသးခိဖျါ တၢ်မၤဆါပယွဲ သုးတဖုအံၤနုနု ဟါမၢ်ကွံာ်တနု ညီညီဘုဒီး ဒုးကဲထီၣ်ဝဲ တၢ်ကီတၢ်ခဲလၢ ပုၤတူၢ်ဘုတၢ်အနီၢ်ကစၢ် ဒီးပုၤတဝၢ သုးတဖုအဂီၢ် ဒ်သိးကက့ၤသုၣ်ထီၣ် က့ၤ အတၢ်အိၣ်မူလၢအသီနုနုလီၤ. တၢ်ကီတၢ်ခဲဒီး တၢ်တၢ်တၢ်မ့ၢ် အိၣ်အကလုာ်ကလုာ်ဘုဆုန်သနုက့, တၢ်ဆဲးထဲးဂံၢ် ထဲးဘါသကိးဝဲ လၢတၢ်ကမၤစၢၤ ဒီးတၢ်က ကူစါယါဘျါဝဲပုၤ လၢအတူၢ်ဘု တၢ်မၤဆါပယွဲလၢ ကီၢ်ပယီၤမုာ်ထီၣ်ကလံၤ ထံးအပူၤသုးတဖုနုနုလီၤ. လီၤကဝီၤဂံၢ်ခိၣ်ထံးတၢ်ကရၢ ကရီ ဒီးပုၤတဝၢတၢ်ကရၢကရီသုးတဖု မ့ၢ်ပုၤလၢအရ့ဒိၣ် လၢ တၢ်ဟ့ၣ်ဝဲပုၤတူၢ်ဘုတၢ်ဒီးအဟံၣ်ဖိဃီဖိသုးတဖု သးဂ့ၢ်ဝီဝီညါတၢ်ဆီၣ်ထွဲမၤစၢၤ, သဲစးတၢ်ဆီၣ်ထွဲမၤစၢၤ, ဒီးကျိၣ်စုတၢ် ဆီၣ်ထွဲမၤသုးတဖုနုနုလီၤ. အရ့ဒိၣ်ဝဲဒိၣ်မးလၢ တၢ်ကအိၣ်ဒီး တၢ်ဆီၣ်ထွဲမၤစၢၤအကျိၤအကျဲ လၢတၢ်ကမၤစၢၤဝဲ ပုၤတူၢ် ဘုတၢ်သုးတဖု ဒ်သိးအဝဲသုး လဲၤခိဖျါ တၢ်လၢအတူၢ်ဘုဝဲကသုကနု, ဒီးဒ်သိးအဝဲသုး ကက့ၤမၤနုက့ၤအသုးသုး လၢကဝီၤကနု ဒီးဒ်သိးအဝဲသုးက့ၤ ဘျါလီၤက့ၤအသးလၢ ပုၤတဝၢအပူၤကနုအဂီၢ်နုနုလီၤ.

လၢဟီၣ်ခိၣ်ဒီဖျၢၣ်တၢ်ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤ ပုၤလၢအတူၢ်ဘၣ်တၢ်မၤဆါပယွဲအမ့ၢ်နံၤအံၤ KHRG ဆိၣ်သနူထီၣ်ဝဲထံဂုၤကီၢ်ဂၤပုၤ ဘၣ် မူဘၣ်ဒါသ့ၣ်တဖၣ်, ကရၢသဘျၢသ့ၣ်တဖၣ် ဒီးထံဂုၤကီၢ်ဂၤ ပဒိၣ်ပပုၤသ့ၣ်တဖၣ် လၢကဟံးထီၣ်ဖိၣ်ထီၣ်တၢ် ဟူးတၢ် ဂဲၤ ဒ်တၢ်ပၢ်ဖျါလၢလၢအံၤအသိးန့ၣ်လီၤ.

- ပၢ်ပနီၣ်ကွီၢ်မ့ၢ်အအၢသီသီလၢ အဘၣ်တၢ်မၤကမၣ်အိၤလၢ ပယီၤသုးမိၤစီရိၤအခိၣ်အန့ၢ်သ့ၣ်တဖၣ်, ဟးဆွဲးမၤ တၢ်ဆဲးလီၤမံၤဒီးအဝဲသ့ၣ် မ့တမ့ၢ် ဟးဆွဲးပၢ်ပနီၣ်အဝဲသ့ၣ်လၢ အမ့ၢ်ပုၤလၢ အအိၣ်ဒီးစိကမိၤဖိးသဲး, ဒီးလိာ် ကွီၢ်အဝဲသ့ၣ်လၢ ကွီၢ်ဘျီၣ်သဘျၢသ့ၣ်တဖၣ်အပူၤတက့ၢ်.
- ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤလီၢ်ကဝီၤဂံၢ်ခိၣ်ထံးတၢ်ကရၢကရိၤ ဒီးလီၢ်ကဝီၤပုၤတဝါတၢ်ကရၢကရိၤသ့ၣ်တဖၣ် ဃုာ်ဒီး ကလုာ်ဒုၣ် ပုၤဟ့ၣ်တၢ်ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤ အတၢ်ကရၢကရိၤသ့ၣ်တဖၣ် လၢတၢ်မၤအါထီၣ် သးဂ့ၢ်ဝီဝီညါအတၢ် ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤလၢ ပုၤတူၢ်ဘၣ်တၢ်အဂီၢ်, အဟံၣ်ဖိဃီဖိအဂီၢ် ဒီးလီၢ်ကဝီၤပုၤတဝါသ့ၣ်တဖၣ်အဂီၢ် ဒ်သိးအဝဲ သ့ၣ်လဲၤခီဖျိတၢ်လၢ အ တူၢ်ဘၣ်ဝဲကန့ၢ်ကသ့အဂီၢ်န့ၣ်တက့ၢ်.
- ဒိကန့ၣ်ဒီးဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤ လီၢ်ကဝီၤဂံၢ်ခိၣ်ထံးတၢ်ကရၢကရိၤသ့ၣ်တဖၣ် အတၢ်ဂဲၣ်လိာ် လၢတၢ်ထၢဖိၣ်မၤ နီၣ်မၤပၤ ဝဲတၢ်ကဲထီၣ်သးဘၣ်ထွဲဒီး တၢ်ဖိၣ်ဆူၣ်ဒုးဃာ်တၢ် ဒီးတၢ်မၤဆါပယွဲတၢ် လၢကီၢ်ပယီၤမ့ၢ်ထီၣ် ကလံၤထံးအပူၤတ က့ၢ်. ဒ်န့ၣ်အသိး ကတိၤန့ၢ်ခဲးတၢ်လၢ ပုၤတူၢ်ဘၣ်တၢ်သ့ၣ်တဖၣ် အခွဲးအယာ်အဂီၢ် ဒီးဟ့ၣ်တၢ်ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤလၢ လၢပဲၤပဲၤ ဒီးတၢ်ဒိသဒါသ့ၣ်တဖၣ်ဆူၣ် ပုၤလၢအထံၣ်ထွဲ တၢ် ဒီးဟဲပၢ်ဖျါထီၣ် တၢ်ကဲထီၣ်သးဘၣ်ဃးဒီး တၢ်ဖိၣ် ဆူၣ်ဒုးဃာ်တၢ် ဒီးတၢ်မၤဆါပယွဲတၢ်သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်တက့ၢ်.
- ဟ့ၣ်အါထီၣ်တၢ်သ့ၣ်ညါန့ၢ်ပၢ်ဆူၣ်ဟီၣ်ခိၣ်ဒီဘျၢ ဘၣ်ဃးတၢ်မၤကမၣ်ဝဲတၢ်မၤဆါပယွဲ ဒီးတၢ်ဖိၣ်ဆူၣ်ဒုး ဃးတၢ် အကွီၢ်မ့ၢ် လၢအပဲကဲထီၣ်အသးလၢ ကီၢ်ပယီၤမ့ၢ်ထီၣ်ကလံၤထံးအပူၤတက့ၢ်. ဒ်န့ၣ်အသိး ဃုထံၣ်န့ၢ်ကျိၤကျဲၤ သ့ၣ်တဖၣ် လၢတၢ်ကဘျါရဲဝဲတၢ်မၤကမၣ်ကွီၢ်မ့ၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤ, ဃုာ်ဒီး တၢ်မၤလဲၢ်ထီၣ် ဟီၣ်ခိၣ်ဒီဖျၢၣ် တၢ်ဃိထံ သ့ၣ်ညါအတက့ၢ် ဒ်သိးတၢ်ကဒုးပၢ်ဃုာ်ကွီၢ်မ့ၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤန့ၣ်တက့ၢ်

တၢ်ဆဲးကျိး

စီၤန့ၢ်ဆူ, hsue@khr.org

နီၢ်ဖိလၢ, nawpawlah@khr.org